

РЕШЕНИЕ

№ 1871

гр. София, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 01.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилияна Николова

при участието на секретаря Евелена Пеева, като разгледа дело номер **10700** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.59б, ал.3 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.
Образувано е по жалба на „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД срещу Заповед за отказ за сключване на договор за извършване на амбулаторни процедури с НЗОК № РД-15-1375/26.10.2023г. на и.д. директора на Столичната здравноосигурителна каса /СЗОК/.
Жалбоподателят моли за отмяна на оспорваната заповед като незаконосъобразна поради противоречие с материалния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Посочва, че с постановяването на оспорения административен акт в нарушение на нормативните правила е въведено ново условие за сключване на договор с Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/, което не е предвидено в Националния рамков договор за медицинските дейности за 2023-2025 г. /Н. за МД за 2023-2025 г./. Твърди, че жалбоподателят представлява лечебно заведение за специализирана извънболнична медицинска помощ по смисъла на чл. 8, ал.1, т.2, б. „в“ от Закона за лечебните заведения /ЗЛЗ/ и като такова на осн. чл.8, ал. 2 ЗЛЗ в него са открити легла за наблюдение и лечение до 48 часа. В тази връзка от 2015г. до 2023г. жалбоподателят сключва договори за оказване на медицинска помощ с НЗОК и през целия период е коректен изпълнител на болнична помощ по АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21, като осигурява необходимото му структурно звено клинична лаборатория – I ниво, посредством договор със самостоятелна медико- диагностична лаборатория – „Рамус“ ООД /С. „Рамус“ ООД/

без тя да е разположена на територията на лечебното заведение. Посочва, че през този период СЗОК е приемала, че жалбоподателят изпълнява всички предвидени в ЗЗО и действащия Н. за МД за съответната година условия за сключване на договор за извършване на амбулаторни процедури.

Излага, че с Анекс към договор за услуга от 20.01.2023г., сключен между жалбоподателя и С. „Рамус“ ООД, лечебното заведение е изпълнило задължението си за представяне необходимата информация по писмо с изх. № 29-02-119/1 от 16.10.2023г. от и.д. директор на СЗОК, с което му е даден срок за отстраняване на непълноти във връзка с подаденото заявление за сключване на нов договор с НЗОК. Посочва, че във връзка с писмото за отстраняване на непълноти е възложено и извършването на проверка със задача „Проверка по докладна записка с вх. № 93-00-267/13.101.2023г. ... и по - конкретно разполага ли лечебното заведение с лаборатория на територията си, как е осигурено осъществяването на дейността по клинична лаборатория на съответното ниво на място в лечебното заведение – къде е ситуирано звеното, как се провежда и как е организира дейността?“, при което с Протокол № РД-18-1095-1/25.10.2023г. на СЗОК, въз основа на представените документи и проверка на място, е констатирано съответствие с критериите по чл.59в, т.2 ЗЗО относно специалните изисквания за налична медицинска апаратура при изпълнение на АПр № 19, 20, и 21.“. Посочва, че във тази връзка административният орган е допуснал нарушение на чл.35 АПК като е постановил оспорваната заповед без да обсъди Протокол № РД-18-1095-1/25.10.2023г. на СЗОК по възложената от самия него проверка и без да вземе предвид констатациите и изводите обективирани в протокола, а именно че са изпълнени изискванията на чл.59в, т.2 от ЗЗО. Вместо това приел в обратния смисъл, че посочените предпоставки за сключване на договор не са изпълнени, позовавайки се на писмо- отговор с вх. № 35-00-2315/1/24.101.2023г. на СЗОК и Указание № РД – 16-66/05.10.2023 между СЗОК и БЛС за прилагане на Н. за МД за 2023-2025 г. Твърди, че цитираните документи нямат доказателствена стойност и са неотнормирани доколкото съгласно чл.19, ал.7 от ЗЗО управителят на НЗОК няма право да дава методически указания по прилагането на Н. или задължително тълкуване на разпоредбите на Н. за медицинските дейности, отделно Указание № РД – 16-66/05.10.2023 между СЗОК и БЛС за прилагане на Н. за МД за 2023 г.-2025г. не касаело Приложение 18 „Амбулаторни процедури“ към Н. за МД 2023 г.-2025 г., а Приложение 17 „Клинични пътеки“ към Н. за МД 2023 г.-2025 г.

Твърди, че в изискванията заложи в т.4а от АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 от приложение № 18 „Амбулаторни процедури“ от Н. за МД за 2023-2025 г. е заложено изключение от общото правило, а именно: „в случаите, когато ЛЗБП не разполага със собствена клинична лаборатория, то по изключение може да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. С договора задължително се обезпечава 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по очни болести.“. Посочва, че по аргумент на противното този извод се потвърждава и при сравнителен анализ на изискванията за други амбулаторни процедури като АПр № 4, АПр № 16, АПр № 23, в които изрично е разписано, че лабораторията, с която се сключва договор трябва да бъде разположена на територията на лечебното заведение. Излага, че по същество с приемането на оспорената заповед административният орган е въвел ново условие за сключване на

договор, което не е разписано в Н. за МД за 2023-2025 г. и по този начин нарушил чл.59, ал.2 от ЗЗО. Твърди, че в случая намирала приложение разпоредбата на чл.290, ал.1, т.8, б. „а“ от Н. за МД за 2023-2025 г., в която се посочва, че лечебно заведение може да е осигурило дейността на липсващите му структурни звена с необходимата медицинска апаратура и оборудване чрез договор с друго лечебно заведение за болнична или извънболнична помощ с лечебни заведения, които се намират на територията на същата област, или с по-близко лечебно заведение в съседна област в случаите, когато съответният алгоритъм допуска това. Моли за отмяна на оспорваната заповед и претендира присъждането на направените в производството разноски. Изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат в съдебно заседание чрез адв. Н. К.. Съображенията за отмяна на оспорваната заповед на основание чл. 146, т.3 и 4 от АПК са обобщени в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по оспорването, чрез юрк. Ш. в съдебно заседание моли жалбата да бъде отхвърлена. Сочил, че не оспорва обстоятелството, че предходни години практиката на административния орган била различна, но мотивите за постановяване на оспорвания отказ за сключване на договор почивали на изискванията заложи в Н. за МД 2023 г.-2025 г. Възражава срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение. Съображенията във връзка с искането за потвърждаване на оспорената заповед са обобщени в представените по делото писмени бележки. Ответникът посочва, че в заключителния протокол от работата на комисията по разглеждане на документи е посочено, че са отстранени всички непълноти с изключение на изискването звеното клинична лаборатория да е налично на територията на лечебното заведение – заявител. Излага, че не и.д. директор на СЗОК е поставил това изискване за сключване на договор, тъй като то произтича от Н. за МД за 2023-2025 г. и е посочено като такова във всяка от амбулаторните процедури № 19, № 20 и № 21. Представеният от жалбоподателя Анекс от 20.01.2023г. към Договор за извършване на медико-диагностични дейности – клинична лаборатория, микробиология, патология, имунохематология, паразитология от 29.01.2019г. между жалбоподателя и С. „Рамус“ ООД не отговарял на посочените изисквания, той като не е изпълнено условието клиничната лаборатория да е на територията на лечебното заведение. Твърди, че този извод се потвърждавал от Удостоверение за регистрация на ЛЗ за С. с № 5279/31.08.2023г., от което е видно, че нито един от адресите на манипулационни на лаборатории „Рамус“ ООД не съвпада с този на жалбоподателя. Позовава се на Писмо – отговор с вх. № 35-00-2315/1/24.10.2023 г. на СЗОК, в което изрично се посочвало, че по отношение на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 следва да са налице кумулативните изисквания клиничната лаборатория да се намира на територията на лечебното заведение и да обезпечава 24-часово осъществяване на дейностите. На следващо място изтъква, че констатациите на контролорите на СЗОК по докладна записка с вх. № 93-00-2671/13.10.2023г. на СЗОК за извънпланова проверка на жалбоподателя касаели единствено наличието на технически изправна медицинска апаратура и техника на територията на лечебното заведение, както и че нямат правомощието, а и не са дали становище за сключване на договор.

Посочва, че компетентността за издаване на Указание № РД-16-66/05.10.2023г. произтича от чл.3 Н. за МД за 2023-2025 г., както и на основание чл.19, ал.17, т.1 и т.2 ЗЗО и чл.33, т.11, 14 и 15 от Правилник за устройство и дейността на Националната здравноосигурителна каса. Твърди, че Указание № РД-16-66/05.10.2023г. противно на възприетото от жалбоподателя намира приложение и по отношение на амбулаторни

процедури. Посочва, че не съществува диференциран подход между клинични пътеки и амбулаторни процедури относно нещо толкова общо като изискването за клинична лаборатория. Посочва, че жалбоподателят неправилно интерпретирал разпоредбата на чл. 290, ал.1, т.8, б. „а“ от Н. за МД за 2023-2025г., тъй като в случая алгоритмите на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 не допусkali това.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

„Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД е регистриран като лечебно заведение „медицински център“ с предмет на дейност: „осъществяване на специализирана извънболнична медицинска помощ, операционен блок с 20 легла за оперативна очна хирургия с III ниво на компетентност; провеждане на клинични изпитвания на лекарства и медицински изделия, и е вписано в регистъра на Столичната здравноосигурителна инспекция под № 00412, партида 3, том II, стр. 506, код на практиката [ЕГН] /л. 113 по делото/.

Със Заповед № РД – 09-197/19.09.2023г. директорът на СЗОК определил състава на постоянно действаща комисия, която в съответствие с изискванията на Н. да разглежда заявленията и документацията, подадени от лечебните заведения, кандидатстващи за сключване на договор или допълнително споразумение в сроковете на Н..

Жалбоподателят, чрез управителя си, е подал заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023 г. за сключване на договор по чл.59, ал.1 ЗЗО в съответствие на Н. за МД 2023г.-2025г. с НЗОК/СЗОК за извършване на амбулаторни процедури по приложение №7 към чл.1 от Наредба № 9 от 2019 г., а именно АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 /л. 112/. Сред приложените към заявлението документи е и Анекс към договор за услуга от 20.01.2023г., сключен между жалбоподателя като възложител и Самостоятелна медико- диагностична лаборатория – „Рамус“ ООД като изпълнител за срок от 3г., съгласно който изпълнителят се задължава да осигурява за срока на договора 24 – часово обслужване в денонощието по медико – диагностични дейности по следните специалности: клинична лаборатория, клинична микробиология, клинична патология, вирусология, имунохематология и медицинска паразитология.

Във връзка с подаденото от жалбоподателя заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023 г. по делото е представена докладна записка от председателя на 2- ра комисия за разглеждане на заявителни документи по същество към СРЗИ /л. 144/, съгласно която е представен за утвърждаване Протокол от проведено на 11.10.2023г. на комисията за разглеждане на заявителни документи по същество към СРЗИ.

Видно от протокола по отношение на заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023 г. подадено от жалбоподателя е констатирано, че са изпълнени общите и специални изисквания на Н. за МД за 2023-2025 г. и на това основание лечебното заведение може да сключи договор, но са установени следните непълноти в представените документи: 1. относно АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 липсва информация за наличие на Клинична лаборатория ниво I, която да бъде разположена на територията на лечебното заведение; 2. относно АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 да се декларира наличието на операционен блок/зали с операционен микроскоп; 3. АПр № 19 – да се

декларира наличие на апарат за А ехография на око и орбита; 4. АПр № 19 – да се представи декларация от лечебното заведение в която се посочва кой от лекарите със специалност по очни болести, включени в Пр.1, притежава 1 г. хирургически стаж след придобиване на специалността и кой има две години хирургически стаж след придобиване на специалността; 5. АПр № 21 – да се декларира наличие на лазерна апаратура на територията на лечебното заведение, във връзка с допълнителните изисквания за изпълнение на амбулаторната процедура. Направено е предложение за уведомяване на лечебното заведение за констатираните непълноти и извършването на проверка в лечебното заведение – заявител относно обстоятелството разполага ли то с лаборатория на територията си, как е организирано осъществяването на дейностите по клинична лаборатория на съответното ниво на място в лечебното заведение /л. 145/.

С писмо с изх. № 29-02-119/1/16.10.2023г. подписано от и.д. директор на СЗОК жалбоподателят е уведомен, че във връзка с подаденото от него заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023 г. в СЗОК са констатирани непълноти, като му е указано да предостави в срок допълнителна информация относно изпълнението на задължителните и допълнителни изисквания на заявените АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21, така както са констатирани в протокол от проведено на 11.10.2023г. заседание на комисията за разглеждане на заявителни документи по същество към СРЗИ /л. 151/.

В отговор с писмо- уведомление с вх. № 29-02-119#2 от 18.10.2023г. жалбоподателят е депозирал Анекс от 20.01.2023г. към Договор за извършване на медико- диагностични дейности – клинична лаборатория, микробиология, патология, имунохематология, паразитология от 29.01.2019г. със С. „Рамус“ ООД, декларации удостоверяващи наличието на изискуема апаратура, както и че лекарите – изпълнители имат над 2 години стаж след придобиване на специалността.

Със Заповед №РД – 18-1095/23.10.2023г. на и.д. директор на СЗОК е възложено извършването на извънпланова проверка на „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД от контролори в СЗОК по докладна записка с вх. № 93-00-2671/13.10.2023г. на СЗОК, във връзка със заявените нови дейности по АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 и изискването за задължителна медицинска апаратура и оборудване, налични на територията на лечебното заведение и в частност разполага ли лечебното заведение с лаборатория на територията си, как е осигурено осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво на място в лечебното заведение, къде е ситуирано, как се провежда и как е организирана дейността /л.16/.

Проверката е извършена в периода от 23.10.2023г. до 25.10.2023г. /на място и по документи/ като е констатирано, че жалбоподателят отговаря на критериите по чл. 59в, т.2 от ЗЗО относно специалните изисквания за налична медицинска апаратура за изпълнението на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21. В мотивите, изложени от проверяващия орган изрично е посочено по отношение на изискванията и към трите амбулаторни процедури, че в случаите, когато ЛЗБП не разполага със собствена клинична лаборатория, по изключение може да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение, като в договора задължително се обезпечават 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по очни болести. Посочено е, че съгласно изискванията на АПр № 19, АПр № 20 и АПр

№ 21 е представен Договор за извършване на медико- диагностични дейности – клинична лаборатория, микробиология, патология, имунохематология, паразитология ат 29.01.2019г. със С. „Рамус“ ООД и Анекс към него от 20.01.2023г., както и Договор аз извършване на рентгенови изследвания с МЦ „Артро“ ООД от 01.01.2019г. и Анекс към него от 01.01.2022г.

Последвало е издаването на оспорената заповед, в мотивите на която административният орган посочва, че когато лечебното заведение за болнична помощ не разполага със собствена клинична лаборатория, то по изключение с договор с друго лечебно заведение може да се осигури клинична лаборатория, която да е налична на територията на лечебното заведение – заявител, изискване, което в случая не е изпълнено. Това заключение се извежда въз основа на алгоритъма на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 в Приложение 18 на Н. за МД за 2023-2025 г., както и Писмо изх. № 20-22 – 1358/24.10.2023г. на управителя на НЗОК до директора на СЗОК и Указание № РД-16-66/05.10.2023г. на между НЗОК и БЛС за прилагане на Н. за МД за 2023-2025 г.

Оспореният акт е връчен на жалбоподателя на 30.10.2023 г., а жалбата срещу него е депозирана в СЗОК на 07.11.2023г.

По делото е представено Писмо изх. № 20-22 – 1358/24.10.2023г. на управителя на НЗОК до директора на СЗОК с указания по повод заявителни документи на други лечебни заведения във връзка с изискванията по КП и АПр, сред които и АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21/л.317/, както и Указание № РД-16-66/05.10.2023г. на между НЗОК и БЛС за прилагане на Н. за МД за 2023-2025 г. /л.342/.

Видно от представено по делото удостоверение за регистрация на лечебно заведение №5279/31.08.2023г. на ИА „Медицински надзор“, С. „Рамус“ ООД е регистрирана като самостоятелна медико-диагностична лаборатория с предмет на дейност: извършване на специализирани медицински изследвания по клинична лаборатория, клинична микробиология, обща и клинична патология, медицинска паразитология, клинична, трансфузионна хематология, клинична вирусология и обучение на студенти и специализанти. В списъка с адреси на манипулационни, на които лечебното заведение осъществява дейност, представляващ Приложение № 1 към удостоверението за регистрация, сред адресите в [населено място] не фигурира адресът на който осъществява лечебна дейност жалбоподателят.

Представени по делото са и Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД, Допълнително споразумение № 5 от 07.06.2022г. към Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД, както и Допълнително споразумение № Б-15 от 24.08.2023г. към Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД.

При така установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат, в преклузивния 14-дневен срок за обжалване, с оглед обстоятелството, че

заповедта е съобщена на жалбоподателя на 30.10.2023г., а жалбата срещу нея е заведена в деловодството на ответника на 07.11.2023г.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган-изпълняващия длъжността директор на СЗОК в съответствие с чл.59б, ал.2 ЗЗО, както и чл.29, ал.1, т.2, 3 и 4 във вр. с чл.290, ал.1, т.2 Н. за медицинските дейности за 2023- 2025 г. Съгласно разпоредбата на чл.59б, ал.2 ЗЗО в правомощията на директора на СЗОК е да издаде заповед, с която да направи мотивиран отказ за сключване на договор в случаите, когато лечебното заведение не отговаря на условията и критериите по чл.59б, ал.1 ЗЗО.

Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма /чл.59, ал.1 АПК и чл. чл. 59б, ал.2 ЗЗО/ и съдържа предвидените в разпоредбата на чл. 59, ал.2 АПК реквизити, доколкото разпоредбите на ЗЗО не предвиждат различни изисквания от установените в чл.59 АПК. От фактическа страна актът е мотивиран с неизпълнение на задължението лечебно заведение- заявител да се осигури клинична лаборатория, която да е налична на територията му, а като правно основание за издаването ѝ са посочени разпоредбите на чл.59б, ал.2 ЗЗО, чл. 29, ал.1 т.1- 3 и ал.4 във връзка с чл. 290, ал.1, т.2 Н. МД 2023-2025г.

При постановяване на обжалвания административен акт не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и съответно да мотивират неговата отмяна. Административното производство е започнало по заявление на жалбоподателя за сключване на нов договор с НЗОК за оказване на болнична помощ, административният орган е изяснил релевантните за случая факти и обстоятелства, като е дал указания на жалбоподателя за отразяване на констатираните недостатъци, назначена е и проверка за установяване на специалните изисквания за сключване на договор с НЗОК.

Във връзка с направеното от жалбоподателя възражение за допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила поради постановяване на оспорения акт без да са обсъдени констатациите от извършената извънредна проверка, съдът не установи такова нарушение предвид обстоятелството, че с Протокол № РД-18-1095-1/25.10.2023г. на СЗОК е обобщена информацията от проверката и не съдържа данни относно изпълнение на изискването за осигуряване на лечебно звено клинична лаборатория съгласно изискванията на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 от страна на жалбоподателя, което е и единственото посочено в административния акт основание за отказ. В този смисъл обсъждането на констатациите на проверяващите няма и не би могло да промени оспорения административен акт.

Фактическата обстановка е вярно и пълно установена от административния орган въз основа на събраните доказателства. В случая не се оспорва верността на информацията, установена от административния орган. Напротив, и двете страни твърдят, че фактите са вярно и пълно установени, спорът свежда до приложението на материалния закон, като жалбоподателят твърди, че за да откаже сключване на договор, административният орган е приложил допълнителни изисквания по отношение на лечебното заведение, които не са сред критериите заложили в административния договор или

закона.

Предмет на оспорване е заповед, с която директорът на СЗОК на основание чл.59б, ал.2 ЗЗО, чл.29, ал.1, т.2, 3 и 4 и ал.4 във вр. с чл.290, ал. 1, т.2 от Н. за МД за 2023-2025г. е отказал сключване на договор за оказване на болнична помощ за извършване на амбулаторни процедури с жалбоподателя.

Разпоредбите относно сключването на договор между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ се съдържат в Раздел VIII „Договор между Националната здравноосигурителна каса и изпълнител на медицинска помощ“ на ЗЗО. Съгласно чл.58 ЗЗО изпълнители на медицинска помощ по смисъла на този закон са лечебни заведения или техни обединения по Закона за лечебните заведения /ЗЛЗ/, с изключение на лечебните заведения по чл.8, ал.1, т.5 от ЗЛЗ, и национални центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето. В чл.59, ал.1 ЗЗО се посочва, че договорите за оказване на медицинска помощ по чл.20, ал.1, т.4 ЗЗО се сключват между директора на РЗОК и изпълнителите на медицинска помощ в съответствие с Н., анексите към тях или с решението по чл.54, ал.9 ЗЗО. В 30-дневен срок от влизането в сила на Н., съответно на анекса към Н., лечебните заведения подават в РЗОК заявление за сключване на договор и с приложени към него документи, определени с Н.. Безспорно по делото е, че жалбоподателят е лечебно заведение, тоест изпълнител на медицинска помощ по смисъла на ЗЗО и като такъв е подало заявление за сключване на договор за извършване на амбулаторни процедури с НЗОК в законоустановения срок след влизане в сила на Н. за МД за 2023-2025 г.

Разпоредбата на чл. 55, ал.2, т.1 ЗЗО гласи, че националните рамкови договори съдържат условията, на които трябва да отговарят изпълнителите на медицинска помощ, както и реда за сключване на договори с тях. Когато лечебното заведение не отговаря на тези условия или не е покрило критериите за осигуряване на достъпност и качество на медицинската помощ по чл. 59в ЗЗО, директорът на РЗОК издава заповед, с която постановява мотивиран отказ за сключване на договор или допълнително споразумение. В чл.59в ЗЗО са дефинирани критерии за достъпност и качество на медицинската помощ, а именно обезпеченост на лечебното заведение с медицински специалисти на основен трудов договор; лечебно заведение за болнична помощ да сключва договор само за тази дейност за оказване на болнична медицинска помощ, за която има специалист/и, работещ/и на основен трудов договор, освен в случаите по чл. 59, ал. 12 и 12а ЗЗО; наличие на нормативно определената и технически изправна медицинска апаратура и техника на територията на съответното лечебното заведение; осигуряване от лечебното заведение на непрекъснато 24-часово изпълнение на медицинска помощ при спешни състояния; и предоставяне на медицинска помощ в съответствие с утвърдените медицински стандарти и Правила за добра медицинска практика.

С разпоредбата на чл. 59а, ал. 3 ЗЗО е разписана изрична забрана във връзка със сключването на договорите и анексите с изпълнителите на медицинска помощ, НЗОК, РЗОК и служителите им да изискват представяне на документи, както и да поставят условия, които не се съдържат в Н., освен в случаите по чл. 59а, ал. 6 ЗЗО (относно лечебни заведения, които не са били

изпълнители на медицинска помощ през предходната година) и по чл. 59, ал. 3, изречение второ от ЗЗО (при изменение на Н. или на приложимото законодателство).

В мотивите на оспорваната заповед е конкретизирано, че неизпълнението по чл. 59б, ал.2 от ЗЗО и Н. за МД 2023-2025 г. се изразява в неизпълнение на задължението по АПр №№ 19, 20 и 21 съгласно Приложение 18 Амбулаторни процедури на Н. за МД за 2023-2025 г. за осигуряване на звено „Клинична лаборатория“ на територията на лечебното заведение. Безспорно между страните е, че с подаване на заявлението за сключване на договор и допълнителната молба в хода на проверената извънпланова проверка, жалбоподателят е представил доказателства за изпълнение на всички изисквания по Н. за МД 2023-2025 г. за сключване на договор извън посоченото в заповедта изискване относно наличието на звено „Клинична лаборатория“ на територията на лечебното заведение. Спорно по делото е единствено доколко този критерий е задължително изискване по отношение на лечебните заведения и в този смисъл представлява законосъобразно основание административният орган да откаже сключване на договор.

Видно от представеното по делото Удостоверение № 8184/01.09.2014г. на СРЗИ жалбоподателят е медицински център за очно здраве и като такъв представлява амбулатория за специализирана медицинска помощ по чл.8, ал.1, т.2, б.,а“ ЗЛЗ, вид лечебно заведение за извънболнична помощ. Съгласно чл.16, ал.1 ЗЛЗ медицински център или медико-дентален център е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ не по-малко от трима лекари и/или трима лекари по дентална медицина с различни признати специалности. Съгласно чл.8, ал.2 на ЗЛЗ към лечебните заведения от този вид могат да се откриват до 10 легла за наблюдение и лечение до 48 часа. В чл.1 от Наредба № 9 от 10 декември 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на националната здравноосигурителна каса /Наредба № 9/ е посочено, че пакетът медицинска помощ, гарантиран от бюджета на НЗОК, съдържа здравни дейности, услуги и стоки, определени по вид и обхват, по отделни медицински специалности, по заболявания или групи заболявания, съгласно приложения № 1 – 12, като видовете амбулаторни процедури са определени в Приложение №7 към наредбата. В депозираното от лечебното заведение заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023г. е поискано сключване на договор по чл.59, ал.1 ЗЗО в съответствие на Н. за МД 2023г.-2025г. с НЗОК/СЗОК за извършване на амбулаторни процедури по приложение №7 към чл.1 от Наредба № 9, а именно АПр № 19 - Оперативно отстраняване на катаракта, АПр № 20 - Хирургично лечение на глаукома и АПр № 21 - Оперативни интервенции върху окото и придатъците му със среден обем и сложност. По смисъла на §3 от ДР на Наредба № 9 „Амбулаторна процедура“ е система от определени с националния рамков договор за медицинските дейности изисквания и указания за поведение на различни видове медицински специалисти при изпълнението на определени по вид и обхват дейности в лечебни заведения за болнична помощ, комплексни онкологични центрове, центрове за кожно-венерически заболявания и лечебни заведения за извънболнична помощ с легла, съответно с диализни постове (диализни

места) по отношение на пациенти, чието състояние не налага непрекъснат престой в лечебното заведение.

В Приложение 18 Амбулаторни процедури от Н. за МД за 2023-2025 г., в т. 4 от всяка амбулаторна процедура са дефинирани условията за сключване на договор по чл. 59, ал.1 ЗЗО и за изпълнение на амбулаторната процедура, като т.4а са определени изискванията във връзка със задължителните звена, медицинска апаратура и оборудване, които следва да са осигурени от лечебното заведение, изпълнител на болнична помощ, а в т. 4б за всяка амбулаторна процедура се посочват необходимите специалисти за изпълнение на амбулаторната процедура и изисквания за допълнителна квалификация. В случая, спорът е относно изпълнение на критериите по т.4а от АПр № 19, 20 и 21. Изискванията в трите АПр са идентични, т.4 и 4а на АПр 19 е записано условието:

„Амбулаторната процедура се изпълнява в клиника/отделение минимум II ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт по „Очни болести“. Изискванията за наличие на задължителни звена, апаратура и специалисти са в съответствие с медицински стандарт „Очни болести“.

а). ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ.

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК.“

В таблицата относно критериите за Задължително звено/медицинска апаратура е посочено под т.3 е посочено - Клинична лаборатория I ниво.

На следващо място се посочва: „В случаите, когато ЛЗБП не разполага със собствена клинична лаборатория, то по изключение може да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. С договора задължително се обезпечават 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по очни болести.“

Предвидена е и друга възможност: **„ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ**

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази АПр и има договор с НЗОК.“

В таблична форма са представени изискванията да задължително звено/медицинска апаратура, а именно: образна диагностика – рентгенов апарат за скопия и графия и микробиологична лаборатория на територията на областта.

На първо място следва да се посочи, че към момента на сключване на Н. за

МД за 2023-2025 г. липсва действащ Медицински стандарт „Очни болести“, тъй като Наредба № 36 от 6 август 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Очни болести" е отменена с Решение № 13989 от 17 ноември 2017 г. по административно дело № 4269 от 2016 г. - ДВ, бр. 27 от 27 март 2018 г., в сила от 27.03.2018 г.

От цитирания текст могат да се изведат три възможности за покриване на изискването за осигуряване на задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, във връзка с изпълнение на алгоритъма на амбулаторната процедура, а именно: лечебното заведение да притежава собствени задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване на територията на лечебното заведение; може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК; когато задължителните звена, медицинска апаратура и оборудване по АПр, не са налични на територията на лечебното заведение, то може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази АПр и има договор с НЗОК, като изрично са изведени изискванията за образна диагностика – рентгенов апарат за скопия и графия и Микробиологична лаборатория на територията на областта. Анализът на цитирания текст от Приложение № 18, идентичен за трите амбулаторни процедури, показва, че за всяка от тях се допуска както възможността необходимите звена, медицинска апаратура и оборудване да са на територията на лечебното заведение, така и те да не са налични и функциониращи на територията на лечебното заведение, а на територията на друго лечебно заведение. В частта от АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21, в която се разглежда третата възможност необходимите звената, медицинската апаратура и оборудване да не са на територията на лечебното заведение, изрично под текста в главни букви е записано: „Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази АПр и има договор с НЗОК“. На първо място в текста, предвиждащ изключението, липсва изискване това звено да е разположено на територията на лечебното заведение -заявител. На второ място, ако имаше такова изискване, то по същество предвидената трета възможност би дублирала втората възможност, посочена по – горе – звена, оборудване и специалисти, които да са разположени на територията на лечебното заведение, но да са осигурени с договор с друго лечебно заведение. Следователно анализът на текста на т.4 от алгоритъма на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 води еднозначно да извода, че се допуска задължителното звено да не се намира на територията на лечебното заведение. Не се съдържат изисквания в обратната посока и в останалата част от алгоритмите на трите АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21. Тези изводи са в съответствие и с текста на Н. за МД за 2023-2025 г. и по конкретно чл. 290, ал.1, т.8, б. „а“ ЗЗО, с който се въвежда специалната възможност в случаите, когато съответният

алгоритъм допуска това, лечебното заведение да осигури дейността на липсващите му структурни звена с необходимата медицинска апаратура и оборудване чрез договор с друго лечебно заведение, което се намира на територията на същата област, или с по-близко лечебно заведение в съседна област.

Тези изводи на следващо място се потвърждават и от сравнителния анализ с алгоритмите на останалите АПр в Приложение 18 на Н. за МД за 2023-2025 г. Когато волята на договарящите е да се допусне звената, апаратурата и оборудването да са разположени единствено на територията на лечебното заведение, е предвидена само тази възможност, като е предписана възможността за сключване на договор с друго лечебно заведение и по отношение на него изрично е записано, че следва да е на територията на лечебното заведение. Третата хипотеза, разглеждана по-горе и налична в алгоритмите на АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21, не присъства като възможност в АПр 23.

Следващ аргумент в тази посока е алгоритъмът на АПр 4, в който изрично е предвидено, че „В случаите, когато лечебното заведение не разполага със собствена клинична лаборатория, то следва да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, определено с настоящия стандарт, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. В тези случаи лабораторията, с която е сключен договорът, следва да бъде разположена в една и съща сграда с лечебното заведение.“ Подобни изключения да предвидени и в АПр № 11, АПр № 15, АПр. 16 и др. Може да се обобщи, че когато волята на договарящите Н. за МД е да не се предоставя възможност лечебните звената, медицинска апаратура и оборудване, да са разположени извън територията на лечебното заведение, което кандидатства за сключване на договор, то такава възможност не се предвижда и в текста изрично е записано къде трябва да са локализираните задължителните звена. В тези АПр липсва третата възможност, която е заложена в АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 и която е анализирана по-горе.

За да откаже сключване на договор за извършване на амбулаторни процедури и.д. директорът на СЗОК се е позовал на Писмо изх. № 2022 – 1358/24.10.2023г. на управителя на НЗОК по повод заявителни документи на други лечебни заведения във връзка с отправени от СЗОК запитвания във връзка КП и АПр, сред които и АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21. В писмото управителят на НЗОК посочва, че в предвидената възможност по т.4а от КП и АПр лечебното заведение по изключение да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение, трябва да е спазено изискването звената и медицинското оборудване да са на територията на лечебното заведение-заявител. По същество това представлява въвеждане на допълнително или ново условие към заявителите за сключване на договор по АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 в хипотезата, в която последните не разполагат със собствена клинична лаборатория. В този смисъл с цитираното писмо се нарушава забраната по чл. 59а, ал.3 ЗЗО НЗОК, РЗОК и служителите им да изискват от

изпълнителите представяне на документи, както и да поставят условия, които не се съдържат в Н. с изключение на случаите по ал.6 /относно лечебните заведения, които не са били изпълнители на медицинска помощ през предходната година/ и по чл. 59, ал. 3, изречение второ при изменение на законодателството и съответно Н.. Поради това съдът приема, че посоченият критерий не следва да бъде прилаган по отношение на жалбоподателя и не би могъл да бъде сред основанията за отказ за сключване на договор.

В мотивите на оспорваната заповед, административният орган се е позовал и на Указание № РД-16-66/05.10.2023г. на НЗОК и БЛС за прилагане на Н. за МД за 2023-2025 г., приети на основание чл.3 от Н. за МД за 2023-2025 г. В цитирания акт се посочва, че указанията се издават „Във връзка с приложение № 17 „Клинични пътеки“ към Н. за МД за 2023 – 2025г.“, откъдето следва, че те не намират приложение по отношение на амбулаторните процедури и в частност АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21. Дори да се приеме, че този текст е непрецизен, както твърди ответникът, не може да бъде пренебрегнат текстът на т.1.1. от указанията, към която препраща административният орган в мотивите към оспорваната заповед. В него се посочва, че указанията по т.1.1. са „относно изискванията, включени в таблиците по т. 4А „ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ“. „Алгоритъм на пътеката“ имат само клиничните пътеки по Приложение 17 от Н. за МД за 2023-2025 г., но не и амбулаторните процедури по Приложение 18 от Н. за МД за 2023-2025 г., а и такъв текст не се съдържа в амбулаторните процедури по Приложение 18, в този смисъл съдът намира препращането направено в мотивите на оспорения административен акт за неоснователно. На следващо място, в мотивите към заповедта директорът на СЗОК е посочил неточно двете хипотези на т.1.1 от указанията, като не става ясно на коя от тях се позовава, особено предвид обстоятелството, че освен да се препрати формално към текста, който е цитиран неточно, директорът на СЗОК не е изложил мотиви защо намира за относими тези правила и как интерпретира установените по преписката факти във връзка с тях. Ако все пак се приеме, че т.1.1. от съвместните указания на НЗОК и БЛС намира приложение и към АПр, то настоящият състав на съдът намира, че по отношение разглежданите АПр № 19, АПр № 20 и АПр № 21 приложение намира първата хипотеза на т.1.1. от указанията касаещи изискванията на таблиците по т. 4.а – „в случай че в таблицата е посочено изрично къде следва да се намира съответното ниво, се прилагат изискванията на алгоритъма на съответната КП/АПр. В алгоритъма на разглежданите три АПр няма специални изисквания по отношение на звеното клинична лаборатория, то се приема, че приложимо е посоченото в таблицата изискване „Микробиологична лаборатория на територията на областта“. Предвид обстоятелството, че звеното клинична лаборатория в случая е разположено на територията на населеното място, на което и разположено и лечебното заведение – заявител, то съдът приема, че в която и да е от разглежданите хипотези, от указанията на НЗОК и БЛС не следва извод, че жалбоподателят не е изпълнил изискванията на АПр № 19, АПр № 20 и АПр

№ 21 Н. за МД за 2023-2025 г. във връзка с осигуряване на звено „Клинична лаборатория“.

За пълнота на изложението, предвид представените по делото Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и жалбоподателя, Допълнително споразумение № 5 към Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и жалбоподателя, както и Допълнително споразумение № Б-15 към Договор № 22-6947/26.02.2020г. за извършване на амбулаторни процедури между НЗОК и жалбоподателя, съдът приема, че с приемане на оспорената заповед СЗОК е нарушила принципа за съразмерност (чл. 6 АПК) и изискването за предвидимост на актовете (чл. 13 АПК), постановявайки различни по резултат административни актове по еднакви юридически факти.

Оформя се извод, че със сключването на Анекс от 20.01.2023г. към Договор за извършване на медико-диагностични дейности – клинична лаборатория, микробиология, патология, имунохематология, паразитология от 29.01.2019г. между жалбоподателя и С. „Рамус“ ООД, е изпълнено единственото спорно между страните изискване на Приложение № 18 Амбулаторни процедури към Н. за МД за 2023-2025 г. за сключване на договор за оказване на болнична помощ за извършване на АПр по чл. 59б, ал.2 ЗЗО, като по делото не се спори, че всички останали критерии са изпълнени.

По изложените съображения съдът намери оспорената заповед за незаконосъобразен административен акт – издаден при неправилно приложение на материалния закон, което обуславя отмяната му.

Доколкото административното производство е започнало по заявление на жалбоподателя, то преписката следва да бъде изпратена на административния орган, за ново произнасяне съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона по чл. 173, ал. 2 АПК.

При този изход на спора на оспорващия се следват разноските по производството. Такива са доказани в общ размер на 1350 /хиляда триста и петдесет/ лева, от които 50 лева за внесена държавна такса по оспорването и 1300 лева за заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие на л.345 по делото. Същото съдът намира, че не е прекомерно, с оглед нормата на чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и фактическата и правна сложност на делото.

Неоснователно намира съдът искането на ответника за присъждане на разноски в размер на 30 лева за заплатена държавна такса по частната жалба срещу съдебния акт по чл.166, ал.4 АПК. На първо място тези разноски не са претендирани пред касационната инстанция, случаят не попада в хипотезата на чл.226, ал.3 АПК и на трето място те биха били дължими само в случай, че Определение № 13072/28.12.2023г. беше отменено, какъвто настоящият случай не е, като компетентен да разгледа искането за присъждането им е Върховният административен съд.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД Заповед за отказ за сключване на договор за извършване на амбулаторни процедури № РД-15-1375/26.10.2023г. на и.д. директора на Столичната здравноосигурителна каса.

ИЗПРАЩА преписката на ответника за ново произнасяне по заявление с вх. № 29-02-119/28.09.2023 г., подадено от Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД, съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, в срок от 30 дни от влизането в сила на постановения съдебен акт.

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на „Медицински център по очно здраве „Фокус“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 1350 /хиляда триста и петдесет/ лева, представляваща разноси по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: